

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-43(3)/13/JS

Warszawa, 15 lipca 2013 r.

DECYZJA DIH-1/ 42 /2013

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267), art. 1 ust. 3 i art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2009 r., Nr 151, poz. 1219 z późn. zm.) oraz art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz.U. z 2005 r., Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy MARCPOL S.A. z siedzibą w Łomiankach, od decyzji Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie z dnia 21 maja 2013 r. (nr akt sprawy: PO.830.43.2013.PS, DO.8361.26.2013), na mocy której ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 3.000 zł (słownie: trzy tysiące złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu jedenastu partii artykułów rolno-spożywczych, tj. ryb mrożonych glazurowanych, oferowanych w miejscu sprzedaży bez opakowań, niewłaściwej jakości, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 4-11 lutego 2013 r. przez inspektorów reprezentujących Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie – zwanego dalej również „*Mazowieckim WIIH*” – w sklepie Marcpol przy ul. Goworowskiej 24 w Ostrołęce, należącym do przedsiębiorcy – MARCPOL S.A. z siedzibą w Łomiankach, zwanego dalej również „*stroną*” – stwierdzono w obrocie handlowym jedenaście partii ryb mrożonych glazurowanych oferowanych do sprzedaży bez opakowań o wartości 1.769,44 zł, tj.:

1. Mintaj - filet w cenie sprzedaży 7,59 zł/kg,
  2. Panga - filet w cenie sprzedaży 8,99 zł/kg,
  3. Morszczuk - filet w cenie sprzedaży 17,55 zł/kg,
  4. Sola - filet w cenie sprzedaży 16,95 zł/kg,
  5. Miruna - filet w cenie sprzedaży 15,89 zł/kg,
  6. Tilapia - filet w cenie sprzedaży 13,99 zł/kg,
  7. Grenadier - filet w cenie sprzedaży 13,79 zł/kg,
- dostarczone przez przedsiębiorcę Meduza Halina Pytlińska w Warszawie,
8. Halibut - tusza w cenie sprzedaży 30,99 zł/kg,

9. Miętus królewski - tusza w cenie sprzedaży 27,19 zł/kg,

10. Halibut – kostka z fileta w cenie sprzedaży 28,15 zł/kg,

11. Mintaj – kostka w cenie sprzedaży 10,29 zł/kg,

dostarczonych przez przedsiębiorcę „Imperial – Kołobrzeg” A. Łuczka, Zb. Łuczka s.j. w Kołobrzegu,

zwanym dalej „*rybami mrożonymi glazurowanymi*”, nieodpowiadających jakości handlowej, z uwagi na brak na wywieszce w miejscu sprzedaży informacji o ilościowej zawartości glazury lub ryby, co naruszało wymagania określone w § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych (Dz. U. Nr 137, poz. 966 z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem w sprawie znakowania środków spożywczych*”.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z dnia 4-11 lutego 2013 r. (nr akt: DO.8361.26.2013).

Mając na uwadze stwierdzone nieprawidłowości, Mazowiecki WIIH, pismem z dnia 26 marca 2013 r. zawiadomił przedsiębiorcę MARCPOL S.A. z siedzibą w Łomiankach, o wszczęciu postępowania administracyjnego w celu wydania decyzji administracyjnej w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz.U. z 2005 r., Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.), zwanej dalej „*ustawą o jakości handlowej*”, za wprowadzenie do obrotu jedenastu ww. partii ryb mrożonych glazurowanych nieodpowiadających jakości handlowej ze względu na nieprawidłowe oznakowanie. W piśmie tym poinformował również stronę, że przed wydaniem decyzji przysługuje jej prawo do wypowiedzenia się co do zebranych w sprawie materiałów i dowodów. Strona nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 21 maja 2013 r. (nr akt: PO.830.43.2013.PS, DO.8361.26.2013) Mazowiecki WIIH, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, wymierzył przedsiębiorcy MARCPOL S.A. z siedzibą w Łomiankach, karę pieniężną w wysokości 3.000 zł (słownie: trzy tysiące złotych) za wprowadzenie do obrotu ww. jedenastu partii ryb mrożonych glazurowanych nieodpowiadających jakości handlowej.

Pismem z dnia 5 czerwca 2013 r. strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – zwanego dalej również „*Prezesem UOKiK*” – odwołanie od ww. decyzji. Strona wniosła o uchylenie przedmiotowej decyzji i orzeczenie kary w wysokości 500 zł, jako odpowiedniej i zgodnej z wytycznymi art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej. W ocenie strony ww. decyzja została wydana z naruszeniem:

a) przepisów postępowania, mających wpływ na treść wydanej decyzji, tj. przepisu art. 7, 77§ 1 i 107 § 3 Kpa poprzez:

- niedostateczne wyjaśnienie na jakich przesłankach organ wydający decyzję, uznał iż właściwą karą w niniejszym postępowaniu jest kara pieniężna w wysokości 3000 zł,
- błędną ocenę zebranego materiału dowodowego w sprawie,
- pominięcie przy wydawaniu decyzji okoliczności, iż kontrola przeprowadzona w dniu 4 lutego 2013 r. nie wykazała innych naruszeń;

b) przepisu prawa materialnego, tj. przepisu art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej poprzez uznanie, iż kara w wysokości 3.000 zł odpowiada przesłankom wymiaru, wymienionych w tym przepisie.

Pismem z dnia 18 czerwca 2013 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów poinformował przedsiębiorcę MARCPOL S.A. z siedzibą w Łomiankach, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej na podstawie art. 10 Kpa uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Z definicji jakości handlowej (art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej) wynika, że oznakowanie środków spożywczych, jest jednym z jej elementów.

Szczegółowe wymagania dotyczące sposobu oznakowania produktów oferowanych w miejscu sprzedaży bez opakowań zostały określone w rozporządzeniu w sprawie znakowania środków spożywczych. Przepis § 17 ust. 1 tego rozporządzenia stanowi, iż w miejscu sprzedaży środków spożywczych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży, na wywieszce podaje się nazwę środka spożywczego, a w przypadku produktów rybołówstwa mrożonych glazurowanych wymaga dodatkowo podania informacji dotyczącej ilościowej zawartości glazury lub ryby albo owoców morza (pkt 3).

Ustawa o jakości handlowej stanowi w art. 40a ust. 1 pkt 3, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł. Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia, na mocy art. 40a ust. 5 tej ustawy stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

W przedmiotowej sprawie strona wprowadziła do obrotu jednaście ww. partii ryb mrożonych glazurowanych oferowanych do sprzedaży luzem, nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na brak na wywieszkach podania informacji dotyczącej ilościowej zawartości glazury lub ryby, co zdaniem Mazowieckiego WIIH naruszało § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych. Mając na uwadze powyższe, Mazowiecki WIIH uznał, iż należało wymierzyć karę pieniężną w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej.

W odwołaniu strona nie kwestionowała ustaleń kontroli, natomiast wniosła o uchylenie przedmiotowej decyzji i orzeczenie kary w wysokości 500 zł. Zdaniem strony, ww. decyzja została wydana z naruszeniem przepisu prawa materialnego, tj. przepisu art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej poprzez uznanie, iż kara w wysokości 3.000 zł odpowiada przesłankom wymiaru, wymienionych w tym przepisie.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK zwraca uwagę, że zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. *ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności* (Dz. U. L z 1.2.2002 r., s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem 178/2002*”, kary mające zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Kara nałożona na podmiot musi spełniać funkcję prewencyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Nałożona sankcja powinna spełniać także funkcję represyjną, czyli stanowić poważną dolegliwość, jednakże nie eliminować przedsiębiorcy z obrotu gospodarczego.

Szczególnie należy wskazać, że celem ustawy o jakości handlowej jest przede wszystkim ochrona konsumentów przed nieuczciwymi praktykami handlowymi, dlatego też kary wymierzone w tego rodzaju sprawach, po uwzględnieniu kryteriów ich wymierzania określonych w art. 40a ww. ustawy, nie mogą być symboliczne (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 28 lipca 2010 r., sygn. VI SA/Wa 769/10).

Dodać należy, że w myśl art. 8 rozporządzenia 178/2002 celem prawa żywnościowego jest ochrona interesów konsumentów, dlatego jego przestrzeganie powinno stanowić podstawę dokonywania przez konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością. Wprowadzenie na rynek żywności, która nie jest oznakowana w sposób w przepisach przewidziany, jak w przedmiotowej sprawie, pozbawia konsumentów możliwości świadomego wyboru. Żywność taka nie odpowiada wymogom w zakresie jakości handlowej i jako taka nie powinna być wprowadzana na rynek, co wynika z art. 4 ustawy o jakości handlowej.

W myśl art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, organ pierwszej instancji ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględnił stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

Przy ocenie stopnia szkodliwości czynu polegającego na wprowadzeniu do obrotu jedenastu partii ryb mrożonych glazurowanych, bez opakowań o niewłaściwej jakości handlowej, organ pierwszej instancji wziął pod uwagę, że brak w miejscu sprzedaży na wywieszkach informacji dotyczącej ilościowej zawartości glazury lub ryby naruszał w sposób istotny interesy i prawa konsumentów, gdyż uniemożliwiało im to dokonanie właściwego wyboru zgodnego z ich oczekiwaniami.

Oceniając stopień zawinienia, organ wziął pod uwagę, że nieprawidłowości powstały u przedsiębiorcy, który przy wprowadzaniu towarów do obrotu powinien dochować należytej staranności, aby towary były prawidłowo oznakowane.

W kwestii zakresu naruszenia organ pierwszej instancji zauważył, że brak w miejscu sprzedaży na wywieszkach informacji dotyczącej ilościowej zawartości glazury lub ryby było złamaniem obowiązujących w tym zakresie przepisów, istotnych z punktu widzenia konsumentów i właściwości produktu.

Oceniając, na podstawie zgromadzonej dokumentacji, dotychczasową działalność podmiotu na rynku artykułów rolno-spożywczych, organ pierwszej instancji zauważył, że spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym 04 kwietnia 2002 r. oraz że wcześniej stwierdzano naruszenia przez stronę przepisów z zakresu jakości handlowej, jednak w przedmiotowej sprawie nie ma zastosowania art. 40a ust. 3 ustawy o jakości handlowej. Strona, pomimo dwukrotnej prośby organu pierwszej instancji nie przekazała wielkości obrotu za ubiegły rok. Zważywszy jednak, że strona jest spółką akcyjną Prezes UOKiK uznał, że jej obroty nie należą do najmniejszych w porównaniu do innych przedsiębiorców działających na rynku detalicznym środków spożywczych.

Zdaniem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów opisane powyżej przesłanki stanowiły podstawę do nałożenia ww. przedsiębiorcy kary pieniężnej na mocy art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej w wysokości ustalonej przez organ pierwszej instancji. W przedmiotowej sprawie najniższy możliwy wymiar kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej wynosi 500 zł, natomiast najwyższy – 8.847,20 zł, wyrażony jako pięciokrotność wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych jedenastu ww. partii ryb glazurowanych o łącznej wartości 1.769,44 zł (tj. 5 x 1.769,44 zł). W omawianym przypadku, stronie wymierzono karę w wysokości 3.000 zł, czyli poniżej dwukrotnej wartości zakwestionowanych ryb.

Podkreślić należy, że korzyść majątkową, zgodnie z tymi zasadami, stanowi wartość towarów będących w obrocie w chwili stwierdzenia nieprawidłowości (podczas kontroli), a nie wartość partii towarów wprowadzanych do obrotu (tj. obejmująca tę część partii towarów, które zostały sprzedane konsumentom z nieprawidłowymi oznaczeniami przed kontrolą). Wynika stąd, że przyjęta procedura ustalania wysokości kary pieniężnej wyklucza możliwość zastosowania sankcji za wysokiej i nieadekwatnej do stwierdzonego uchybienia.

Należy zauważyć, że w przypadku ryb mrożonych w glazurze, sprzedawanych bez opakowań jednostkowych, brak informacji o zawartości glazury zasadniczo godzi w interesy ekonomiczne konsumenta, bowiem ten może nie mieć świadomości, że nabywa rybę z warstwą lodu. Tym samym może się czuć oszukany, gdy po rozmrożeniu okaże się, że ¼ zakupionej ryby stanowiła woda. Dlatego właśnie podanie na wywieszce ilości glazury (lodu) lub ryby determinuje podjęcie świadomej decyzji o zakupie.

Zgodnie z wymogami § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych na wywieszce dotyczącej ryby mrożonej glazurowanej oprócz nazwy tej ryby, podaje się informację dotyczącą ilościowej zawartości glazury. Na gruncie tego

przepisu nie czyni zadość udzielenie klientom informacji ustnej w tym zakresie, tym bardziej, że nie każdy konsument musi wiedzieć, że oferowana ryba zawiera glazurę.

Ponadto powyższa regulacja została wprowadzona, aby nabywca bez cienia wątpliwości mógł odróżnić rybę mrożoną od ryby mrożonej w glazurze.

Podsumowując, Prezes UOKiK stwierdził, że sposób ustalenia wysokości kary pieniężnej był zgodny z kryteriami zawartymi w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej i znajdował uzasadnienie w zebranych materiałach dowodowych. Organ pierwszej instancji oparł się również na zasadzie proporcjonalności wyrażonej w art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002, z której wynika, że kary za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Nie bez znaczenia pozostaje okoliczność, że strona, jako profesjonalista na rynku spożywczym, prowadząca działalność gospodarczą od 2002 r. jest zobowiązana do znajomości i przestrzegania przepisów związanych z wykonywaną przez nią działalnością. Dlatego też należało stwierdzić, że kontrolowany naruszył przepis i nie dopełnił ciążącego na nim obowiązku oznakowania.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia przepisów postępowania, mających wpływ na treść wydanej decyzji, tj. przepisu art. 7, 77§ 1 i 107 § 3 Kpa Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, że akta sprawy dokumentują ustalony stan faktyczny, jego analizę oraz końcowe wnioski organu pierwszej instancji. Z akt tych jednoznacznie wynika, że w toku postępowania stwierdzono naruszenie określonych przepisów prawa oraz że ustalono podmiot odpowiedzialny za popełnienie tego czynu. Organ pierwszej instancji wyjaśnił podstawy prawne decyzji wraz z przytoczeniem przepisów prawa oraz przedstawił tok rozumowania, który przeprowadził. Wydana decyzja została oparta na całokształcie prawidłowo zebranego materiału dowodowego popartego fotografiami oferowanych do sprzedaży produktów. Również merytoryczne rozstrzygnięcie posiadało, zdaniem organu drugiej instancji, rzetelną podstawę w postaci zebranego materiału dowodowego oraz odpowiednie umocowanie w przepisach prawnych.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa organ odwoławczy może utrzymać w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie art. 52 § 1, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. 2012 r. Nr 270 z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę można wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nieuiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.).

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Otrzymują:

1. MARCPOL S.A.
Al. Wilanowska 365,
02-655 Warszawa
2. Mazowiecki Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Warszawie
3. a/a